1. ΣΩΘΗΚΑΝ 125 ΖΩΕΣ ΣΕ ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ

Μέσο: . . . . . .ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .04/05/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .04/05/2023

Σελίδα: 7

Σώθηκαν 125 ζωές σε ένα χρόνο

Ο αριθμός των χρηστών στο «στέκι» του ΟΚΑΝΑ αυξάνεται συνεχώς

Της **ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ**

Η 27χρονη Μαρία πέρασε για πρώτη φορά το κατώφλι του STEKI 46, στο κέντρο της Αθήνας, στα τέλη του περασμένου Σεπτεμβρίου. Εκτοτε το επισκέπτεται τρεις φορές την εβδομάδα. «Νιώθω άνετα. Δεν υπάρχει κοινωνικός ρατσισμός. Ασφαλής. Δεν φοβάμαι ότι θα μου κλέψουν τα πράγματα, όπως όταν είμαι στον δρόμο. Οι άνθρωποι εδώ μου αλλάζουν την ψυχολογία προς το θετικό πάντα. Είναι πρόθυμοι και ενδιαφέρονται», λέει στην «Κ». Η Μαρία είναι μία από τους 987 χρήστες ναρκωτικών ουσιών που έχουν ωφεληθεί από τις υπηρεσίες του Χώρου Εποπτευόμενης Χρήσης (ΧΕΧ) του ΟΚΑΝΑ, STEKI 46, ο οποίος συμπλήρωσε μόλις πριν από μια εβδομάδα τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του. Η ίδια έμαθε για την ύπαρξη του χώρου στον δρόμο, από άλλον χρήστη. Στην ερώτηση πόσο χρόνο κάνει χρήση ουσιών απαντάει επίσης με ερώτηση: «Με τα διαλείμματα ή χωρίς; Είχα κόψει για ένα χρόνο, μετά για έξι μήνες. Ξεκίνησα το 2017 τη χρήση, εάν αφαιρέσεις τον ενάμιση χρόνο...». Η Μαρία είναι άστεγη, όπως οι περισσότεροι των ωφελουμένων του προγράμματος. Οπως λέει στην «Κ», έχει σκεφτεί να μπει σε κάποιο θεραπευτικό πρόγραμμα, αλλά δεν «κάθισαν» καλά οι συνθήκες. «Εχω πολλά όνειρα. Θα ήθελα να συνεχίσω κάποια στιγμή τις σπουδές μου. Σπούδαζα γραφιστική».

Στον έναν χρόνο λειτουργίας του, στον ΧΕΧ έχουν 10.692 επισκέψεις για εποπτευόμενη χρήση από τους 987 ωφελουμένους. Η Ευαγγελία Λαγάκου, προϊσταμένη του Χώρου Εποπτευόμενης Χρήσης, σχολιάζοντας στην «Κ» τα αποτελέσματα της λειτουργίας του σημειώνει, ότι «πραγματικά πήραμε την απάντηση για το πόσο αναγκαίος είναι αυτός ο χώρος, πόσο βαθιά αξιοποιήσιμος είναι και πώς συμπληρώνει τις άλλες υπηρεσίες μείωσης της βλάβης για τους χρήστες. Ο οτόκος μας είναι να προσφέρουμε σε αυτούς τους ανθρώπους έναν αξιοπρεπή χώρο για να κάνουν τη χρήση τους, να αισθανθούν στοιχειωδώς σαν άνθρωποι, να δουν έναν γιατρό, να κάνουν ένα μπάνιο, να φάνε κάτι. Και στον βαθμό που θα μας εμπιστευθούν να τους βοηθήσουμε να ακολουθήσουν έναν άλλο δρόμο». Οπως σημειώνει η κ. Λαγάκου, «οι ωφελούμενοι είναι οι πιο ταλαιπωρημένοι χρήστες, είναι άστεγοι και συχνά με συννοσηρότητες και χωρίς πρόσβαση σε χώρους παροχής φροντίδας. Στην αρχή δεν πίστευαν ότι υπάρχει αυτός ο χώρος. Εμπαιναν μέσα και ρώταγαν με έκπληξη "είναι αυτό για εμάς;"». Το πρόβλημα ήταν πολύ καλό. «Η πρώτη χρήση που έγινε εδώ ήταν από τον Μάριο. Ημουν εγώ δίπλα του τότε. Εντός διμήνου ο Μάριος μπήκε σε θεραπευτικό πρόγραμμα», αναφέρει η Ευαγγελία Λαγάκου.

«Ο αριθμός των χρηστών που δεχόμαστε αυξάνει συνεχώς», σημειώνει η νοσηλεύτρια στο ΧΕΧ Στέλλα Ζολινδάκη. Και συνεχίζει: «Είναι μια υπηρεσία με σκοπό την προαγωγή της υγείας και τη μείωση της βλάβης. Εντός του χώρου παρέχεται πρωτοβάθμια φροντίδα, φροντίδα υγιεινής, ενώ καλύπτονται και βασικές ανάγκες των χρηστών, όπως σίτιση και προσωπική υγιεινή».

Στον έναν χρόνο λειτουργίας του το STEKI 46 του ΟΚΑΝΑ θεωρείται από το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τα ναρκωτικά παράδειγμα καλής πρακτικής για Χώρους Εποπτευόμενης Χρήσης.

«Πραγματικά πήραμε την απάντηση για το πόσο αναγκαίος είναι ο Χώρος Εποπτευόμενης Χρήσης», λέει στην «Κ» η προϊσταμένη Ευαγγελία Λαγάκου.

Ο ΧΕΧ είναι ανοικτός τις καθημερινές από τις 8 το πρωί έως τις 6 το απόγευμα, με στόχο σταδιακά να επεκτείνει τη λειτουργία του έως τις 10 το βράδυ, καθώς και τα Σαββατοκύριακα. Περιλαμβάνει 12 ειδικά διαμορφωμένες θέσεις για την ενέσιμη και την εισπνεόμενη χρήση ουσιών, που φέρνουν οι ίδιοι οι χρήστες. Κατά την πρώτη επίσκεψη λαμβάνεται ιστορικό του χρήστη από το προσωπικό της δομής, ενώ γίνεται και ιατρική αξιολόγηση. Εν συνεχεία χορηγούνται στον ωφελούμενο υλικά για τη χρήση, η οποία γίνεται σε ειδική θέση με διακριτική εποπτεία από το προσωπικό. Για το επόμενο 20λεπτο ο χρήστης θα μείνει στον χώρο για ασφάλεια. Μέσα στον ένα χρόνο λειτουργίας του ΧΕΧ, έχουν προληφθεί 69 περιπτώσεις πιθανής υπερδοσολογίας μέσω στενής παρακολούθησης από το προσωπικό, ενώ σε 56 περιπτώσεις υπερδοσολογίας χορηγήθηκε ναλοξόνη, γεγονός που έσωσε τη ζωή των ωφελουμένων. Στον έναν χρόνο λειτουργίας του, το STEKI 46 του ΟΚΑΝΑ θεωρείται από το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τα ναρκωτικά παράδειγμα καλής πρακτικής για ΧΕΧ. Συνολικά στην Ευρώπη λειτουργούν 82 ΧΕΧ σε δέκα χώρες. «Βάλανε όλοι πλάτη για να γίνει αυτή η μονάδα. Είχε υποστήριξη από την πολιτεία», σημειώνει η κ. Λαγάκου.

Παρέμβαση στον δρόμο

Ο ΧΕΧ είναι μια από τις υπηρεσίες στο πλαίσιο των προγραμμάτων του ΟΚΑΝΑ για μείωση της βλάβης. Οι άλλες υπηρεσίες είναι η παρέμβαση στον δρόμο –street work– και το Κέντρο Ημέρας, που στεγάζεται στο ίδιο κτίριο με τον ΧΕΧ και στο οποίο, όπως ανέφερε στην «Κ» η συντονίστριά του Ιωάννα Ψιμούλη, από τον Ιανουάριο και μετά έχουν γίνει περισσότερες από 6.000 επισκέψεις από εξαρτημένα άτομα. Εκεί οι χρήστες έχουν τη δυνατότητα να αποφορτιστούν από τις «πιάτσες» και να καλύψουν ανάγκες τους, όπως ομαδική και ατομική συμβουλευτική, ψυχιατρική και ψυχολογική υποστήριξη, διασύνδεση και συνοδεία σε μονάδες υγείας.

«Καλύτερα εδώ»

Η 43χρονη Αρτεμις επισκέπτεται το Κέντρο Ημέρας σε σχεδόν καθημερινή βάση. «Από το να κάθομαι στον δρόμο, σε ένα παγκάκι, σε μια πλατεία, είναι καλύτερα», σημειώνει στην «Κ». Εδώ και πέντε μήνες έχει σταματήσει τη χρήση και είναι σε πρόγραμμα χορήγησης υποκατάστατων. Στην ερώτηση πώς αποφάσισε να μπει στο πρόγραμμα, απαντάει: «Είδα τους άλλους που είναι χάλια. Θυμήθηκα και τα δικά μου. Δυο φορές πήγα να πεθάνω». Προς το παρόν μένει στο υπνωτήριο, μια δομή φιλοξενίας του ΟΚΑΝΑ. Αυτό που επιθυμεί είναι να βρει δουλειά –«μακάρι να έχει να κάνει με ζώα», λέει– και αφού εξασφαλίσει ένα εισόδημα, να βρει σπίτι να νοικιάσει.

Ο Καραμανλής στο κέντρο της πολιτικής σκηνής

Μετά την ανασκόπηση των εκλογών τις οποίες κάλυψε η «Καθημερινή» από την ίδρυσή της μέχρι και το 1967, οι αναπτυξιακές των ιστορικών φύλλων συνεχίζονται, αυτή τη φορά με επίκεντρο μία από τις σημαντικότερες μορφές της Ιστορίας της νεότερης Ελλάδας: τον Κωνσταντίνο Γ. Καραμανλή.

Η πολιτική του σταδιοδρομία ξεκίνησε στις εκλογές του Ιουνίου του 1935, οπότε εκλέγεται πρώτη φορά βουλευτής Σερρών με το αντιβενιζελικό Λαϊκό Κόμμα. Στη συνέχεια, επανεκλέγεται τον Ιανουάριο του 1936, αλλά με την εγκαθίδρυση της δικτατορίας του Ιωάννη Μεταξά αποχωρεί από την πολιτική και ασκεί τη δικηγορία.

Στις πρώτες μεταπολεμικές εκλογές, στις 31 Μαρτίου 1946, καταφέρνει να εκλεγεί ξανά βουλευτής. Μέχρι το 1950 καταλαμβάνει διάφορες υπουργικές θέσεις στα υπουργεία Εργασίας, Μεταφορών, Κοινωνικής Προνοίας και Εθνικής Αμύνης.

Τον Ιούλιο του 1951, προσχωρεί στον νεοσύστατο Ελληνικό Συναγερμό του Αλέξανδρου Παπάγου, ο οποίος σημειώνει θρίαμβο στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1952. Στο πρωτοσέλιδό της στις 19 Νοεμβρίου, η «Καθημερινή» ανακοινώνει τα ονόματα των υπουργών της νέας κυβέρνησης.

Ανάμεσά τους και το όνομα του Κωνσταντίνου Καραμανλή στη θέση του υπουργού Δημοσίων Εργων, θέση η οποία ουσιαστικά τον ανέδειξε και τον έφερε στο κέντρο των πολιτικών πραγμάτων.

Οπως εξηγεί η εφημερίδα, αναφερόμενη στο μέχρι τότε υπουργείο Συντονισμού: «[...] θα αναδιοργανωθή πλήρως και θα μετονομασθή εις υπουργείον Οικονομικής Πολιτικής. Κύριον έργον του υπουργείου τούτου θα είναι ο συντονισμός, η παρακολούθησις και ο έλεγχος της δράσεως όλων των παραγωγικών και οικονομικών υπουργείων εις τρόπον ώστε να εφαρμοσθή πλήρως η οικονομική πολιτική του Ελληνικού Συναγερμού».

Το εκσυγχρονιστικό έργο της κυβέρνησης Παπάγου εκφράστηκε ιδιαίτερα και με την ανάληψη βασικότατων έργων υποδομής και εξηλεκτρισμού επί υπουργίας Καραμανλή. Μάλιστα, στον ανασχηματισμό της κυβέρνησης, τον Δεκέμβριο του 1954, ο τελευταίος ανέλαβε και το υπουργείο Συγκοινωνιών.

Η εκτεταμένη δραστηριότητα του Κωνσταντίνου Καραμανλή στον τομέα των υποδομών εκτόξευσε τη δημοτικότητά του.

Φαίνεται να αποτέλεσε και έναν από τους λόγους για τους οποίους του ανατέθηκε η πρωθυπουργία από τον βασιλιά Παύλο μετά τον θάνατο του Αλέξανδρου Παπάγου, το 1955.

Ενας μνηστήρας για έργο 30 εκατ.

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΙΑΛΙΟΥ**

Ημέρες δόξας –ή ελλιπούς ενημέρωσης– φαίνεται ότι ζει ο μελετητικός κλάδος στη χώρα μας. Αυτό φανερώνει η απροθυμία των δεκάδων μελετητικών γραφείων που ασχολούνται με πολεοδομικές μελέτες να διεκδικήσουν έργο προϋπολογισμού μεγαλύτερου των 30 εκατ. ευρώ, στον οποίο προσπλέκε... μόλις ένας ενδιαφερόμενος. Το έργο αφορά την καταγραφή του υπάρχοντος οδικού δικτύου της χώρας σε εκτός σχεδίου περιοχές, με στόχο την ιεράρχησή του – κάτι από το οποίο θα εξαρτηθεί μελλοντικά το δικαίωμα εκτός σχεδίου δόμησης.

Ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε τον Νοέμβριο του 2022 από το Τεχνικό Επιμελητήριο, το οποίο υποκαθιστά το υπουργείο Περιβάλλοντος στον ρόλο της αναθέτουσας αρχής για όλες τις μελέτες πολεοδομικού σχεδιασμού. Το έργο είχε αρχικό προϋπολογισμό 36,5 εκατ. ευρώ (η χρηματοδότηση προέρχεται από το Ταμείο Ανάκαμψης) και σύμφωνα με την προκήρυξή του αφορά την καταγραφή του υπάρχοντος οδικού δικτύου (ανά δημοτική ενότητα στο σύνολο της χώρας) στις εκτός σχεδίου περιοχές. Στόχος του έργου είναι «η ολοκλήρωση του χαρακτηρισμού, η ιεράρχησή του, η κύρωση του κοινόχρηστου δημοτικού οδικού δικτύου και η ένταξή του στον συνολικό πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό της χώρας». Ωστόσο, παρά τον υψηλό (για μελετητικό έργο) προϋπολογισμό και το ιδιαίτερο ενδιαφέρον που παρουσιάζει, προσφορά κατέθεσε τελικά μόλις ένας ενδιαφερόμενος. Πρόκειται για την ένωση εταιρειών «Ερατοσθένης Α.Ε., Γεωανάλυση Α.Ε., Σαμαράς & Συνεργάτες Α.Ε., ΝΑΜΑ Α.Ε.», η οποία προσέφερε έκπτωση 3,1%. Ως αποτέλεσμα, στις 13 Απριλίου ο πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Σταρινός εισηγήθηκε την κατακύρωση του έργου στον μοναδικό ενδιαφερόμενο (η σύμβαση δεν έχει ακόμη υπογραφεί).

Ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε τον Νοέμβριο του 2022 και αφορά την καταγραφή του οδικού δικτύου της χώρας σε εκτός σχεδίου περιοχές.

Η έλλειψη ενδιαφερόντος, πάντως, δείχνει μάλλον ανεξήγητη, με δεδομένο ότι κάθε πολεοδομική μελέτη που έχει προκηρύξει τους τελευταίους μήνες το ΤΕΕ (πάντα για λογαριασμό του υπ. Περιβάλλοντος) συγκεντρώνει συνήθως 2-3 ενδιαφερομένους. Στο ίδιο «πακέτο» ωστόσο δεν έλειψαν και οι μελέτες τις οποίες διεκδίκησε μόλις ένας υποψήφιος ή δύο, με παραπλήσιες, πολύ χαμηλές εκπτώσεις. Για παράδειγμα, έναν μόνο διεκδικητή, ο οποίος προσέφερε έκπτωση κάτω του 5%, είχαν οι μελέτες Κεφαλονιάς, Νότιας Κέρκυρας, Βόρειας Κέρκυρας, Κορυδαλλού, Νίκαιας - Ρέντη, Μοσχάτου - Ταύρου.

Παράδοξα

Οι πρόσφατες προκηρύξεις πολεοδομικών μελετών από το Τεχνικό Επιμελητήριο έκριβαν και άλλα παράδοξα, χαρακτηριστικά της αντίληψης του υπουργείου Περιβάλλοντος για τον πολεοδομικό σχεδιασμό. Για παράδειγμα, αποφασίστηκε να επανασχεδιαστούν με ειδικό πολεοδομικό σχέδιο (δηλαδή με πιο σύντομη διαδικασία) τα παραλιακά μέτωπα σε τρεις περιοχές: στην Ηπειρο, στη Χαλκιδική και στην Πιερία. Το υπουργείο δεν έχει ποτέ δημοσιοποιήσει τα κριτήρια και τις επιστημονικές μελέτες στις οποίες βασίζει τις επιλογές αυτές. Στέλεχος του υπουργείου, πάντως, είχε αναφέρει προ διετίας σε εκδήλωση του ΤΕΕ ότι οι παραλιακές περιοχές που θα μελετηθούν με ειδικό πολεοδομικό σχέδιο είναι περιοχές είτε ιδιαίτερα επιβαρυμένες ή με αναπτυξιακή προοπτική. Με τον ίδιο τρόπο (με ειδικό πολεοδομικό σχέδιο) θα εκπονηθεί κοινή μελέτη για τον Δήμο Ερμιονίδας και τον Πόρο.

Να σημειωθεί ότι παρά την προκήρυξη, έως τώρα, πλήθους πολεοδομικών μελετών, οι συμβάσεις που έχουν υπογραφεί είναι ελάχιστες.

Στη φυλακή οι δύο για τον φόνο Καραϊβάζ

Προφυλακίστηκαν τα δύο αδέλφια που κατηγορούνται για συμμετοχή στη δολοφονία του δημοσιογράφου Γιώργου Καραΐβάζ.

Ο 40χρονος και ο 48χρονος απολογήθηκαν χθες ενώπιον του 30ού τακτικού ανακριτή για την κατηγορία της ανθρωποκτονίας από πρόθεση κατά συναυτουργία. Το ένταλμα σύλληψης τούς έφερε ενώπιον των δικαστικών αρχών ως δράστες της επιχείρησης που οργανώθηκε για την εκτέλεση του δημοσιογράφου έξω από το σπίτι του στον Αλιμο, στις 9 Απριλίου 2021.

Σύμφωνα με τα δικαστικά έγγραφα, ως επιβαρυντικά στοιχεία παρατίθενται από την ΕΛ.ΑΣ. η κίνηση την ημέρα της δολοφονίας και την παραμονή αυτής κοντά στο σπίτι του δημοσιογράφου ενός λευκού βαν που ανήκει σε εταιρεία καθαρισμού συμφερόντων τους. Το δεύτερο στοιχείο είναι η «παύση λειτουργίας» (σ.σ. όχι απενεργοποίηση) των κινητών τηλεφώνων των δύο υπόπτων για διάστημα περίπου δύο ωρών μέσα στο οποίο δολοφονήθηκε ο Γιώργος Καραΐβάζ.

Από την άλλη, σύμφωνα με τους συνηγόρους του 40χρονου και του 48χρονου αδελφού του, Αθανασία Σταυρή και Ευτύχη Αλιγιζάκη, οι δύο κατηγορούμενοι αμφισβητούν τα στοιχεία που επικαλούνται οι αστυνομικές αρχές.

Συγκεκριμένα, οι νομικοί παραστάτες των δύο συλληφθέντων υποστηρίζουν ότι το λευκό βαν της εταιρείας καθαρισμού βρέθηκε στην περιοχή του Αλίμου για διανομή διαφημιστικών φυλλαδίων. Ως στοιχείο που ενισχύει τον υπερασπιστικό ισχυρισμό τους επικαλούνται ημερολόγιο που τηρούσε ο 48χρονος και κατασχέθηκε τη 10η Απριλίου, οπότε και προσήχθη στην Ασφάλεια.

Οι κατηγορούμενοι αμφισβητούν ακόμη ότι το σκούτερ με τον ένα και μοναδικό αναβάτη που έχει καταγραφεί από κάμερα ασφαλείας λίγα λεπτά μετά τον φόνο είναι το ίδιο με το δίκυκλο που χρησιμοποίησαν οι δύο εκτελεστές κατά τη διαφυγή τους από το σπίτι του δημοσιογράφου.

Προβαίνουν σε αυτόν τον ισχυρισμό προκειμένου να καταδείξουν ότι το λευκό βαν δεν είχε υποστηρικτικό ρόλο στη δολοφονία και ουδέποτε μετεπιβιβάστηκε σε αυτό ο ένας από τους εκτελεστές, όπως αφήνει να εννοηθεί η Αστυνομία.